

с ъ г ъ р ж а н и е

Неочаквана среща	6
Трите свята майки	20
Дърветата са мъдри	38
На урок по сънища	54
Царството на кристалите	68
У дома е навсякъде	86

Неогакван
среда

В края на поляната, на сянка под старата бреза, се стори на Пататина много подходящо да паркира количката си за кукли. Тази част от двора на баба ѝ беше любимото ѝ място за игра. Малко беше диво, така си е, но нарочно така го бяха оставили.

– Да има място и за други същества – чу веднъж да казва баба ѝ.

Все забравяше да попита какви са тия други същества. В селото имаше кучета, но си седяха в техните дворове; котка нямаша, така че не беше много ясно какво има предвид баба ѝ, ама нали все идваше за по няколко дни, не оставаше време да обсъждат всяко нещо. Не оставаше време почти за нищо, защото Пататина беше извънредно заета да си играе, а играите са нещо много сериозно и си искат нужното внимание, казваше... пак баба ѝ, разбира се.

Опита се да намести количката така, че да е обърната към клоните на брезата, защото изгледът е извънредно важно нещо – това пък го казваше майка ѝ, която все се тревожеше, тръгна ли да пътуват някъде, дали ще има изглед. У дома често надничаше от прозореца и от балкона и татко ѝ се шегуваше, че сигурно проверява дали изгледът си е там, да не би планината да е избягала някъде. Искаше да осигури приятна гледка за любимия си заек, играчката, с която още от съвсем малка не се разделяше, а сега го бяха оставили да живее у баба ѝ.

– Може пък някое малко коленце отнякъде да се намери, да си играеш с нещо живичко – каза ѝ майка ѝ, когато го оставяха, ама тя си знаеше, че така говори само да я утеши, щото имаше ли котка наблизо, майка ѝ кихаше и ѝ потичаха сълзи.

Ама може пък да си има коленце само за у баба, кой знае. Друго живичко много-много не можеше да си представи: с пчели и пеперуди не можеше

да си играе, а деца наоколо нямаше. Баба ѝ, като се премести тук от града, пожела къща с двор съвсеем на края на селото, недалеч от гората.

– Като ще е, да е! – много обичаше да използва това изречение.

И така, тъкмо да намести количката, обърната към дървото, когато погледът ѝ се спря на една зелена туфичка. Тази дума много я разсмя, когато я чу за пръв път. Помисли, че е някоя от ония думички на баба ѝ, като чушчица, гечуце, катерушченце, запетайче – все ги измисляше едни такива, с които да я нарича и да я разсмива. Пататина пак тя го измисли. Името ѝ беше Катерина, ама баба ѝ измисли това, едно такова смешно. Тя знаеше разни чужди езици, както и купища други неща, дето Пататина не можеше да се начуди откъде е научила.

Веднъж съчини една смешна песничка специално за нея, в която римувахе Катерина с Пататина, и обясни, че на италиански това значи картофче, както майка ѝ понякога я наричаше на шега. Ето как започна да я нарича Пататина – заради песничката. Баба ѝ все си тананикаше и твърдеше, че всичко можело да се изнее, вместо само да се изговори, а можело и даже да се изтанцува.

– За радост на дърветата и на растенията – каза веднъж, – понеже те не могат да се движат и да танцуват.

Хм, трябваше да я попита някой път: как така за радост на дърветата... Ама Пататина си знаеше, че майка ѝ и баба ѝ са малко чудно-ва-ти жени (хе-хе, научи я тази дума накрая) – това го казваше татко ѝ, но го казваше с усмивка и май му харесваше, че те и двете са едни такива чудно-ва-ти.

Така де, за туфичката си мислеше. Не било странна дума, а умалително от думата туфа (както децата са умалителни на хората, нали?). Значе-

ло нещо като купченце, букетче или нещо такова, от растения, дето си растат заедно. Тази туфичка не беше съвсем туфичка, ами направо си беше туфа, защото зелените листа, дето си растяха заедно, имаха доста дълги стъбла. Макар че тя не ги забеляза отначало, а точно там понечи да намести количката.

Изведнъж листата се размърдаха, все едно ѝ махат с ръце. Даже приличаха на ръце, нали си нямаха други тела. Просто се размърдаха целите, сякаш задуха вятър. Ама вятър нямаше, нищо друго не помръдваше. Нито една тревицка, нито едно листенце, нито едно косъмче от косата на Пататина. Тя гръпна количката встрани. Но после ѝ стана любопитно и пак я доближи. И пак зелените листа се размърдаха, все едно танцуваха, ама малко припряно, сякаш ѝ казваха: Тука не, тука не! Някъде другаде си паркирай количката!

Нещо май ми се привижда – реши Пататина. Но когато за трети път доближи зелената туфичка, ѝ стана ясно, че наистина листата се опитват нещо да ѝ кажат. Добре де, няма да ви стъпча, ще сложа количката встрани, обаче признайте си, че сте малко особени за листа – помисли си тя.

– Не сме особени, само ти правим знак да не слагаш нищо отгоре.

Това пък откъде дойде, все едно могат да говорят. Все едно ги чувам. Нейната кукла Пина също говори понякога, но тя все пак е кукла, а това тук... ми че това са си само едни листа!

– Само ли? Хич не сме само, а сме си най-мили и възпитани и приветливи листа – стори ѝ се, че чува отново. – А и не сме сами – имаме си на гости едно природно духче, дето се загуби и сега се крие и чака да се стъмни, за да отлети към гората.

Сигурно говорят за някое птиче – реши Пататина. Обичаше птичките и познаваше много от тях, защото бяха нарисувани в една нейна книжка. Но знаеше, че птичките трябва да живеят само на свобода и че едва ли може едно момиченце като нея да си има приятелче птиче. Ама ако сега тука някъде се крие птиче, ще е чудна изненада. Ще го спаси, може и да си поизграят преди това. Може и да ѝ почурулика.

– Така ли да ти почурулика? Пуу-пуу?

– А, чудна работа. Преди ми се при-виждаше, а сега ми се при-чува. Това значи, когато нещо уж го виждаш и когато нещо само си мислиш, че го чуваш. А пък никоѝ не говори.

– Говори, говори – потвърди почти в ухото ѝ едно нежно гласче, звънко като камбанка.

Добре, явно тази работа се нуждае от организация. Някоѝ трябва да вземе нещата в ръце – беше чувала да казват възрастните. Все си представяше как взема в ръцете си разни неща: книжка, играчка, кутия с любимите ѝ шоколадови бисквити и това май беше всичко, което можеше да побере. И какво като ги вземе, после какво следва?

– Ами не – обясни ѝ веднъж майка ѝ. – Да вземеш нещата в ръце, означава да въведеш ред.

– Да въведа ли? Като някоя принцеса, дето я въвеждат в най-красивата ѝ рокля в двореца на бал?

– Казва се въвеждат – еее, тези думи, все нещо различно им се случва всеки път! – В този случай значи да направиш организация – поясни майка ѝ, – да се знае коѝ какво прави и коѝ за какво отговаря.

Пататина много я занимаваше това, че едни и същи думи могат да значат различни неща. В този случай така, в онзи онака... тъкмо научи някоя нова дума, и вземе че изникне някое ново значение.

– Вземам ви в ръце, неща, дето не ви знам какви сте! Трябва да въ-ве-да ред! Кои говори и на кого само му се причува; кои се крие и кои се озърта, пък нищо не вижда.

– Виж сега какво, аз те виждам и те чувам и ти говоря, би трябвало вече да си разбрала – този път нямаше съмнение, че някой се обръща към нея. – Ти най-добре се успокой и ако искаш, седни на тревичката и не се взирай така усилено, а се опитай да видиш с периферното си зрение.

– Пери... какво?

– Периферното зрение е, когато уж не гледаш, ама виждаш.

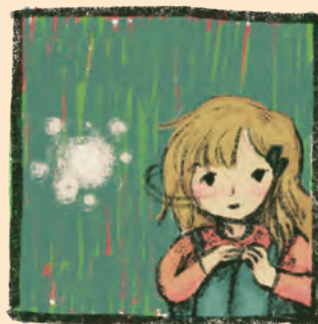
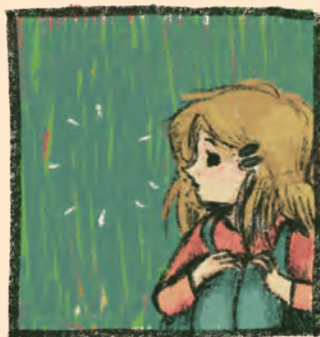
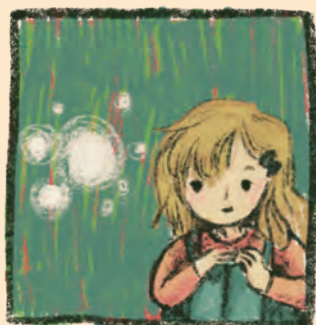
Пататина се сети, че веднъж татко ѝ я посъветва да започне да реди един пъзел от периферията и като го попита какво е това, ѝ обясни, че това са краищата – те завършват с прави линии и оттам е по-лесно да се започне. Краищата, значи.

– Да гледам откъм краищата ли?

– Да, с крайчеца на окото, и така може да се каже.

– А не може ли, вместо да го обясняваш толкова сложно, просто да ми се покажеш?

– Е, може, но първия път не е толкова лесно да ме видиш; трябва да се научиш как става и да свикнеш. Някои от нас ти ги виждаш – растенията, цветята и дърветата например. Други, като мен, природното духче, дето сега се крие в листата, не ги виждаш.

Духче, духче... ами не, не съм виждала духче – помисли си Пататина. – Сигурно е някоя феичка.

– Правилно се досети, хайде сега и да ме видиш. Периферно, нали разбра?

Пататина седна на тревата и се загледа към гората, а от време на време поглеждаше с ъгълчето на окото си наляво, откъдето според нея се чуваше гласчето.

– Не си мести погледа, момиченце, само си гледай напред и се отпусни.

– Уф, ми напред нищо няма освен гората. Добре де, ще се правя, че гледам първото дърво.

Тя се взира известно време, после малко ѝ омръзна и дори ѝ се доспа. Една малка пеперудка прелетя и отвлече вниманието ѝ. И докато връщаше погледа си към гората, я видя! Съвсем леко, отляво, съвсем в ъгълчето на окото ѝ се появи светлинка и заподскача лекичко, а от нея сякаш се носеха искри. Ооо! Пататина се обърна рязко и светлинката изчезна.

– Много добре се справи!

– Ами ти защо тогава си отиде? И освен това нали каза, че си фея, а не приличаше на фея, да ти кажа.

Разнесе се звън на звънчета, лекичък и много сладък – изглежда съществото, каквото и да беше, се разсмя.

– А ти откъде знаеш как изглеждат феите?

– Ха! Че кой не знае? Виждала съм ги нарисувани в книжките. И да знаеш, че аз още от съвсем мъничка обичам книжки и имам много, и те са пълни с всякакви истории и много пъти в тях се разказва за феи и русалки, така че си знам как изглеждате. С дълги коси, с тънки сини рокли, с крилца...

– Така ли?

Докато се усети, пред периферното ѝ зрение се мерна точно едно такова създание, каквото беше описала. Но само за малко и след това пак стана на танцуващи светлинки, а после пак се скри.

– Ето, видя ли, че знам как изглеждаш! Само че много бързаш да се скриеш!

Отново се разнесе звън на камбанки, явно феичката, или каквото там беше, пак се разсмя.

– Само за малко приех тази форма, защото ти това очакваше. Ние нямаме тела като вас, хората; за вас ние сме просто едни присъствия.

– Едни какво?

– Присъствия – значи, че ни има наоколо, дори и без да ни виждате. И по-неже си ни представяте по един определен начин, затова можем да приемаме различни форми, така че да ни видите. Но само когато решим, че е добре да ви се покажем. Преди това обикновено изпращаме някой, който да ви даде знак, че сме наоколо. Като малката пеперугка, която ти видя.

– Значи сте наоколо, хм... Винаги ли сте наоколо?

– О, не, и не всеки може да ни види.

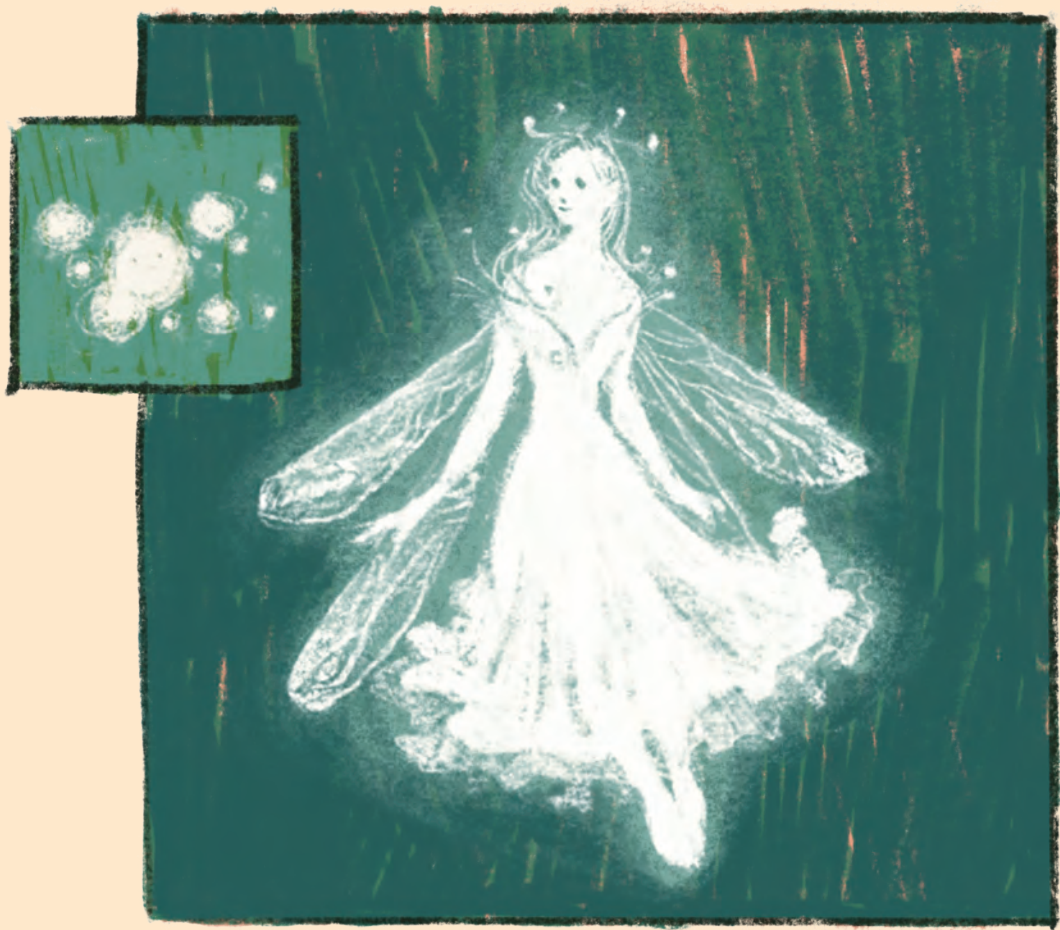
Патамина се поуспъчи, както когато някой кажеше, че е умно дете или когато направи нещо трудно съвсем самичка и я похвалят:

– Аз мога вече.

– Децата могат да ни видят, така е. А и това „наоколо“ не означава, че сме съвсем навсякъде. Някога, когато Трите свята майки са били свързани, сме можели да живеем навсякъде, обаче точно сега не може.

– Трите какво?

– Трите свята майки. За тях не се разказва в твоите книжки май.

– Амиии... не, не се разказва. Аз помня всички приказки и всички истории, даже и най-чуд-но-ва-ти-те, ама за такива светове нищо не знам. И във филмчетата, които гледам, има само феи и русалки, ама няма три свята.

В това време се чу гласът на баба ѝ:

– Пататиинааа! Къде се скри? Хайде на обяд!

– Ето меее, ей сегааа! – извика към къщата. – Ама аз не искам да обядвам, искам да ми кажеш за тия светове, дето не ги знам...

– По-добре отиди при баба си, щом те вика. Няма нужда да идва насам да те търси, аз предпочитам само ти да се приближаваш, защото си дете.

– Ама защо?

– Хайде да се уговорим така: ти отиди да обядваш, а аз малко ще си погремна тук, в туфичката, защото се изморявам на това силно слънце и после, когато се върнеш, ще ти разкажа за световете майки.

– Да, и защо не сте пак навсякъде, и защо не искаш баба ми да идва насам, и още много неща, дето ще те питам.

– Чудесно, разбрахме се! Приятен обяд, момиченце!

– Искаш ли да ти донеса за хапване? Ти с какво се храниш?

– О, благодаря ти, аз вече си пиѝнах роса сутринта, сега само трябва да посъбера малко енергия от въздуха, за да мога да ти разказвам после.

– Добре, да ме чакаш! Няма да се бавя!

Пататина усети нещо като леко докосване, все едно духна лекичък и много мекичък ветрец. Разбра, че това пак идва от странното създание, но реши да остави въпросите за по-късно.

